www.dariuszdudojc.pl

www.qlean.pl

Trener:
Dariusz Dudojć MBB

LinkedIn

Lean Six Sigma - praca u „źródeł” zmienności => czynnik wzrostu skuteczności projektowej

Yellow Belt

Green Belt

Black Belt

2018-02-12

Certyfikacja

Doświadczenie w obszarze Lean Six Sigma

Prowadzenie bezpośrednie szkolenia i certyfikacji dla grupy ponad 100 liderów na poziomie Lean Six Sigma **Champion**, **Green** oraz **Black** Belt pracujących w firmach:

- Tesco Polska
- Accenture
- Wemeco
- IMA Polska
- Interprint
- Jabil
- PWPW
- Lotte Wedel
- Aspoeck Automitive Polska
- Husqvarna Poland
- Polskie Zakłady Lotnicze – grupa Lockheed Martin
- Meble.pl
- DELL Products Poland
- Masterpress
- Matplast
- Markoss
- Lufthansa Systems Poland
- BASF
- NMC Polska
- Faurecia Wałbrzych
- Arcelor Mittal
- Kayser Automotive Systems
- Bridgestone Stargard
- Orlen Południe
- Orion Poliurethanic
- TRW
- Sitech

Aby uzyskać certyfikat
poziom Green Belt – 1 projekt,
poziom Black Belt – 2 projekty …

Bibliografia – źródła wiedzy (wybór)

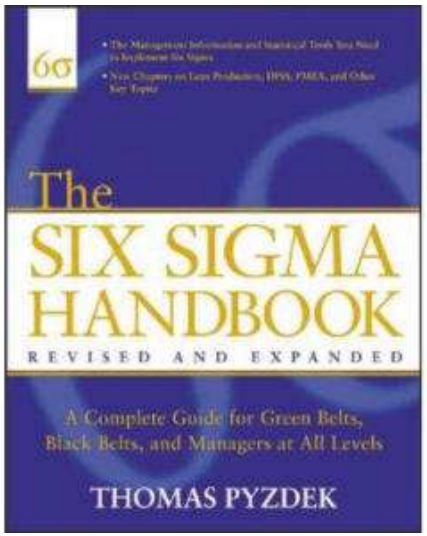

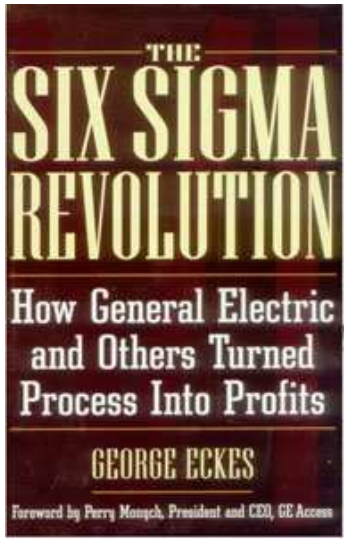

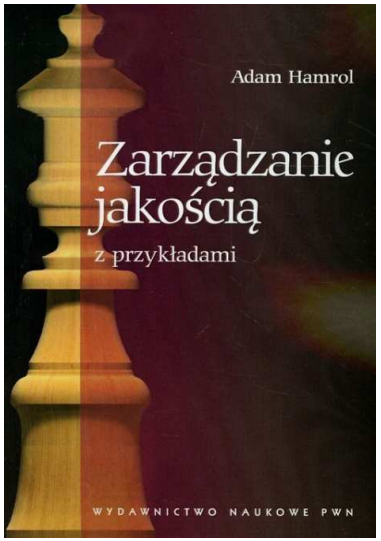

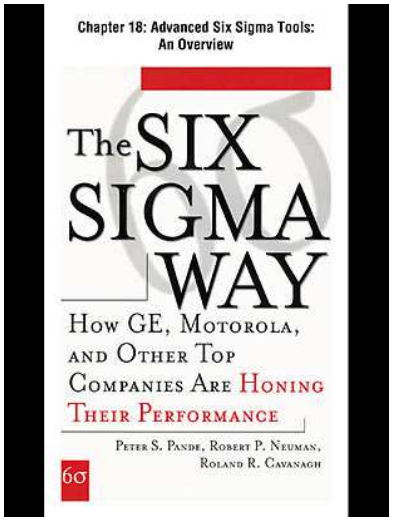

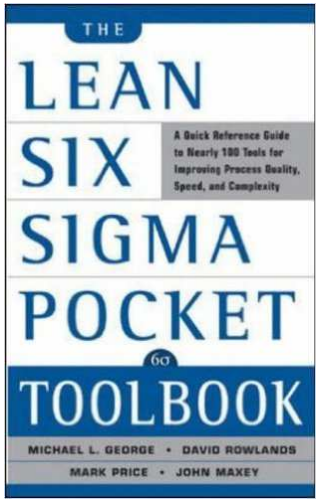

Six Sigma - Historia

1985-1987	Opracowana przez korporację Motorola (Bob Galvin i Bill Smith)
1990	IBM
1993-94	ABB
1994-96	Allied Signal, General Electric, Kodak
1996-98	Sony, Nokia, Polaroid, Toshiba,Ford Motor, Whirlpool, Invensys etc.
2000	Fort Wayn w Indianie (USA) został pierwszym miastem używającym 6 Sigma do zarządzania miastem
Obecnie	metoda szybko rozwija się w Europie

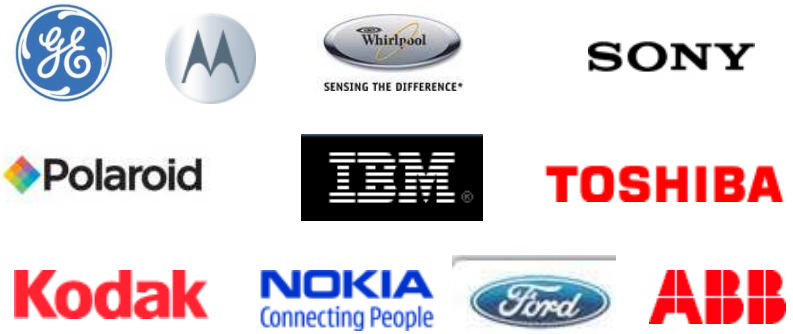

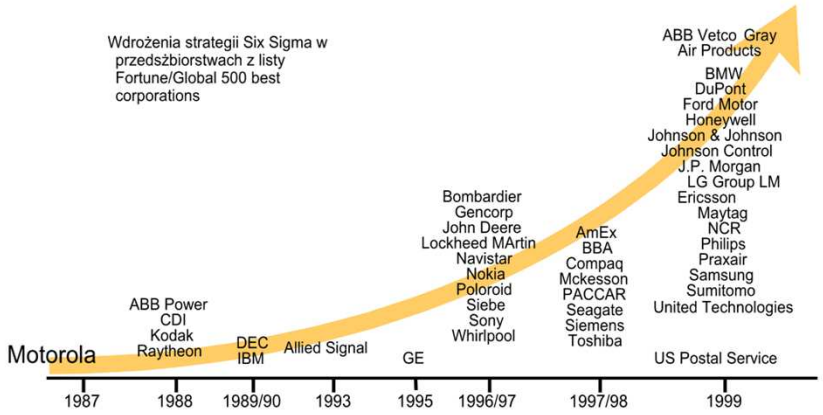

Six Sigma: średnia, wariancja, odchylenie standardowe

Ile minut dziennie trwa Twoja droga do pracy?

- Średni czas trwania
- Minimalny/maksymalny
- Rozstęp

M_Od histogramu przez rozkład do monitorowania zmienności

Elementy różnią się od siebie….

Ale tworzą wzór, który – jeśli jest stabilny – możemy opisać jako rozkład

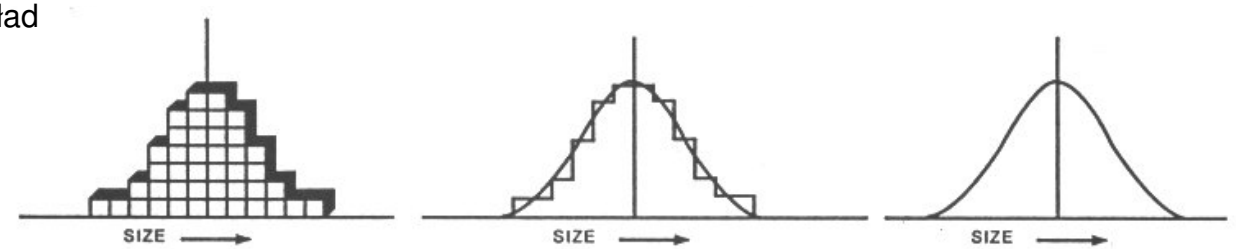

Rozkłady mogą się różnić:

lokalizacją

rozrzutem

kształtem

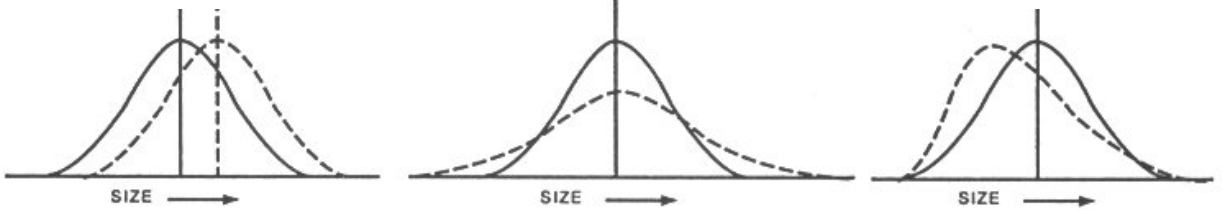

…. I kombinacją wszystkich tych cech

Określenie poziomu sigma – wielkość sigmy

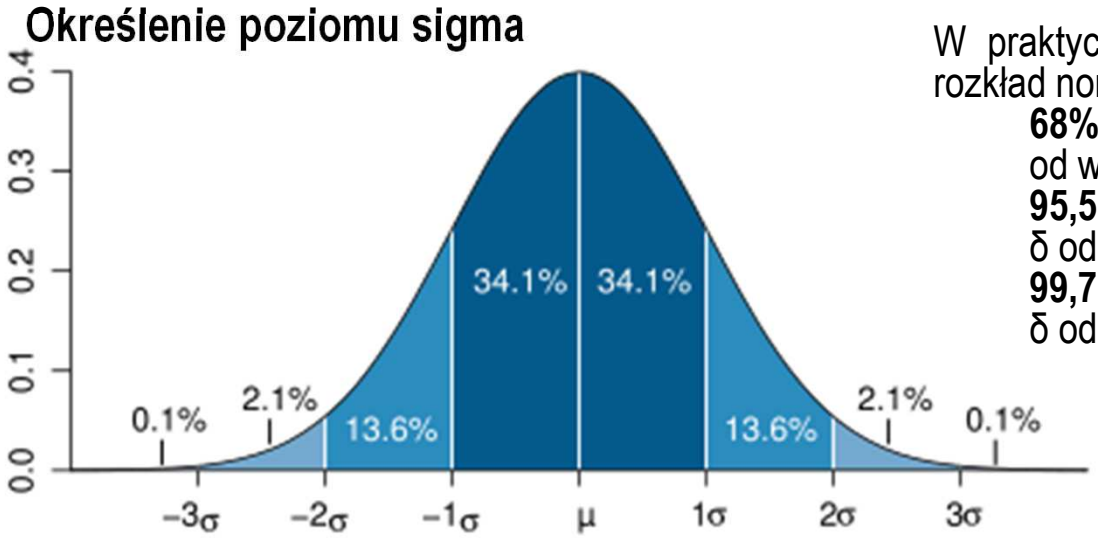

W praktyce często zakłada się, że dane mają rozkład normalny. Wówczas:

68% wartości cechy leży w odległości ≤ 1δ od wartości oczekiwanej;
95,5% wartości cechy leży w odległości ≤ 2 δ od wartości oczekiwanej;
99,7% wartości cechy leży w odległości ≤ 3 δ od wartości oczekiwanej.

Z technicznego punktu widzenia six sigma to dokonywanie pomiaru bieżącej efektywności procesu i **określenie liczby sigm** między **bieżącą średnią** a **efektywnością** w momencie, w którym klient stanie się nieusatysfakcjonowany. Brak zadowolenia klienta to defekt. Six sigma to określenie procesu, który daje nie więcej niż 3,4 defektu na milion możliwych okazji. **Wielkość sigmy** to w przeliczeniu **% wypełnienia tolerancji**, danej przez klienta, jedno lub dwustronnej.

Twierdzenie Czebyszewa

$$P(|X-m| \geq 3\,\sigma) \leq \tfrac{1}{9}. \qquad P(|X-m| < 3\,\sigma) \geq \tfrac{8}{9}.$$

Oznacza to, że co najmniej 8/9 wartości zmiennej losowej skupiona jest w przedziale (m-3σ, m+3σ).
Również co najmniej ¾ wyników obserwacji odchyla się od średniej w przedziale (m-2σ, m+2σ).

Lean Six Sigma – jak przewidzieć skuteczność procesu?

Jeśli zmienność powodowana jest tylko zwykłymi przyczynami, to wyjście z procesu tworzy rozkład stabilny w czasie i przewidywalny

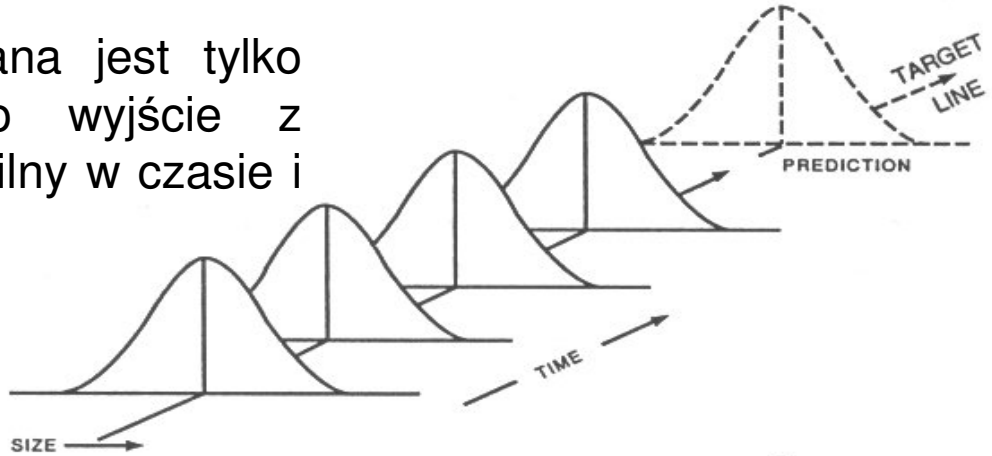

Jeśli występują specjalne przyczyny zmienności, to wyjście z procesu jest niestabilne w czasie i nieprzewidywalne

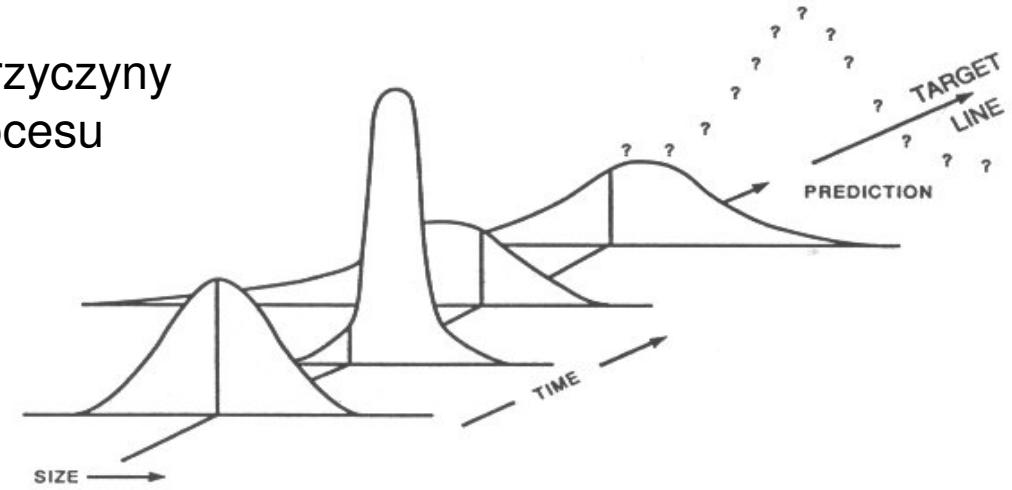

M_Określenie poziomu sigma – SL/LT (+/- 1,5 Sigma)

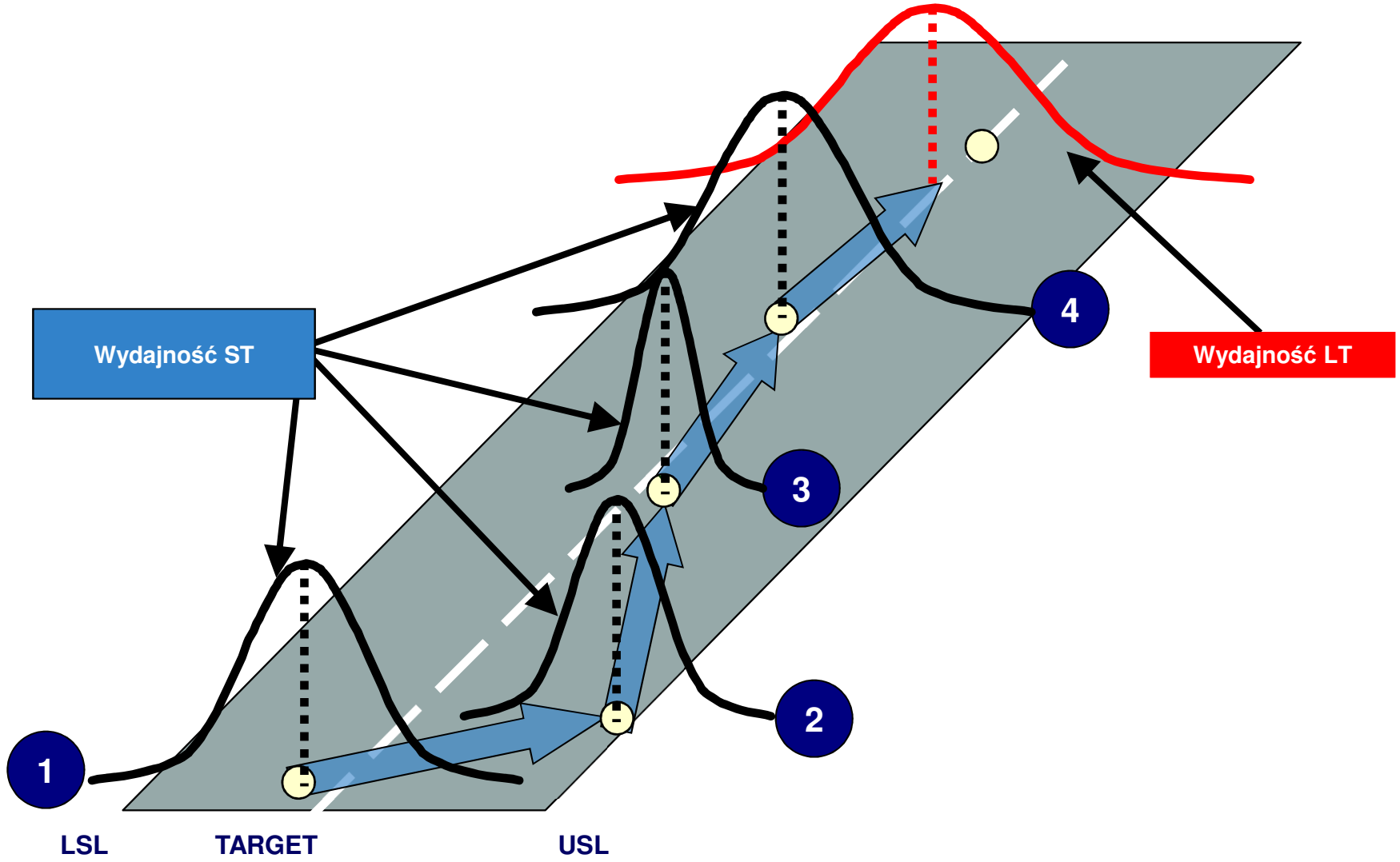

VOP versus VOC

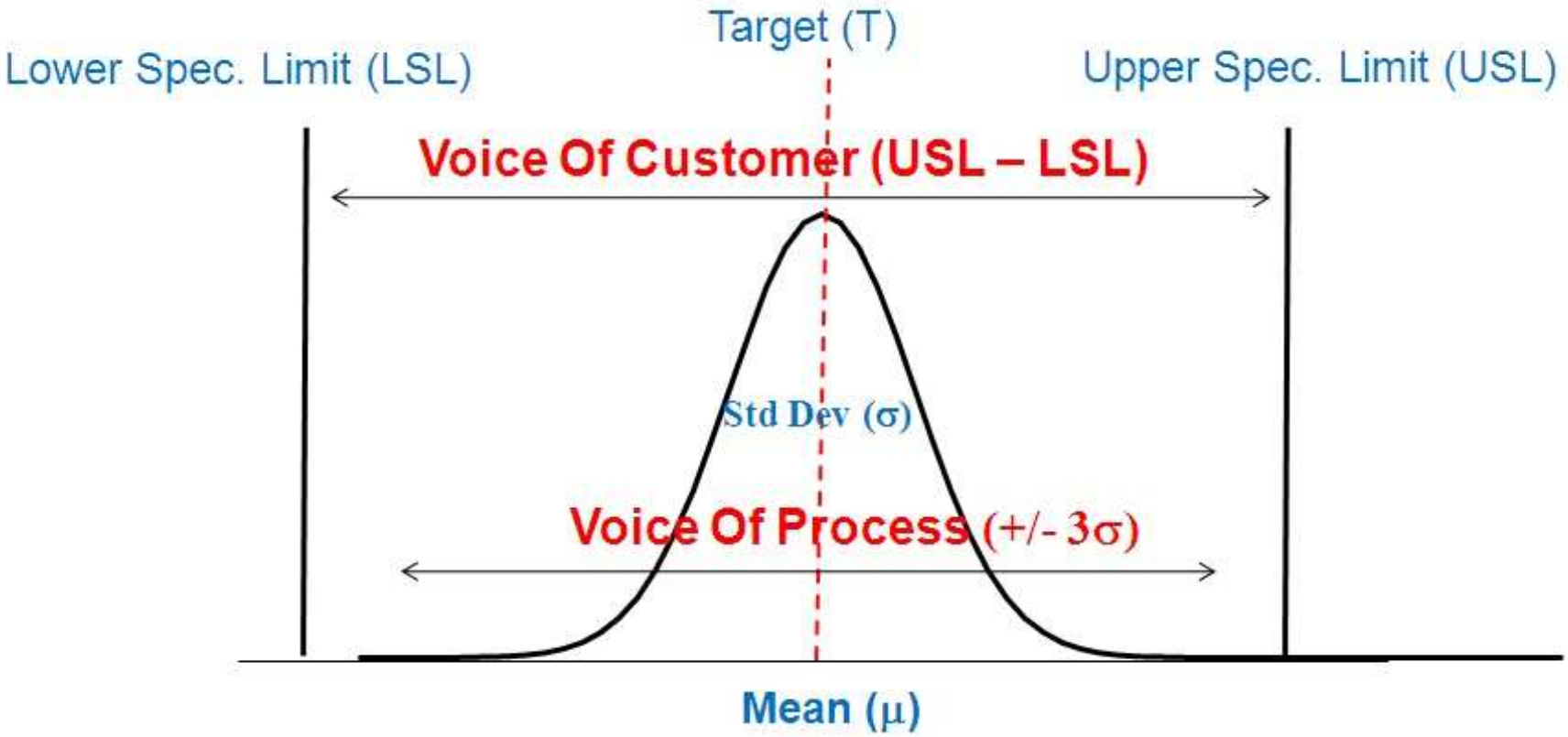

D_Definiowanie celów projektu LSS

Dokąd zmierza organizacja? Cel istnienia?

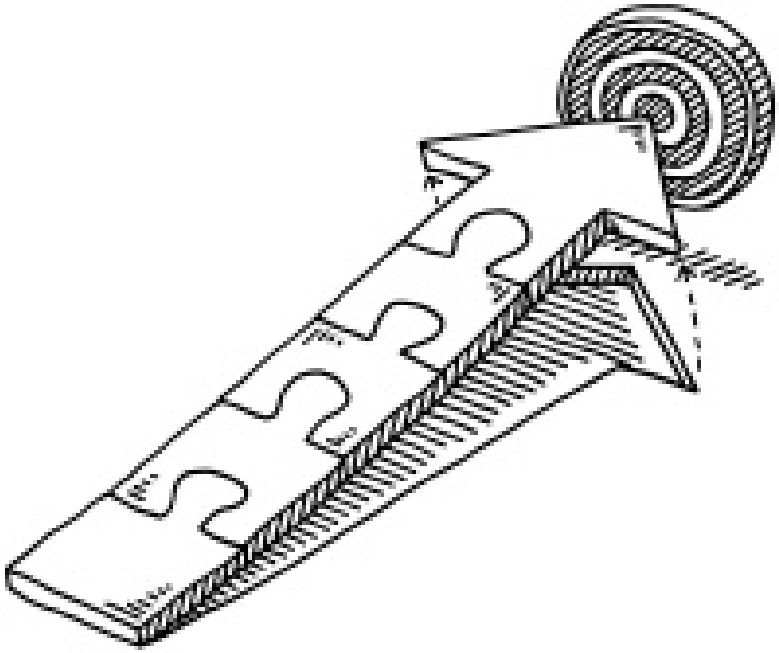

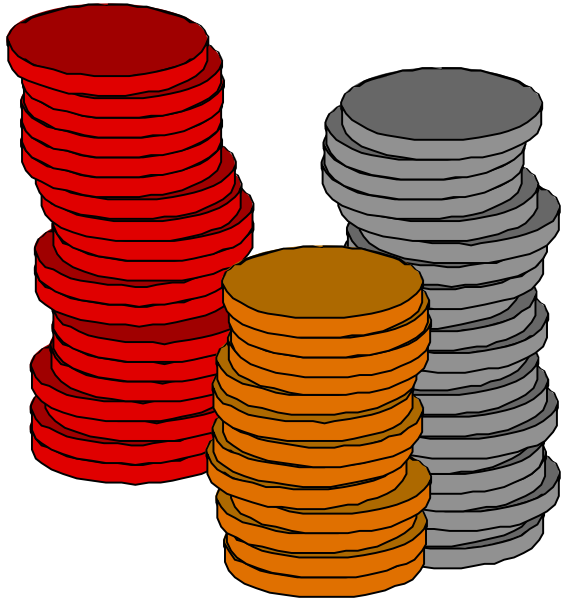

„Zarabianie pieniędzy”

D_Definiowanie celów projektu LSS

$$ROI=(T-OE)/I$$

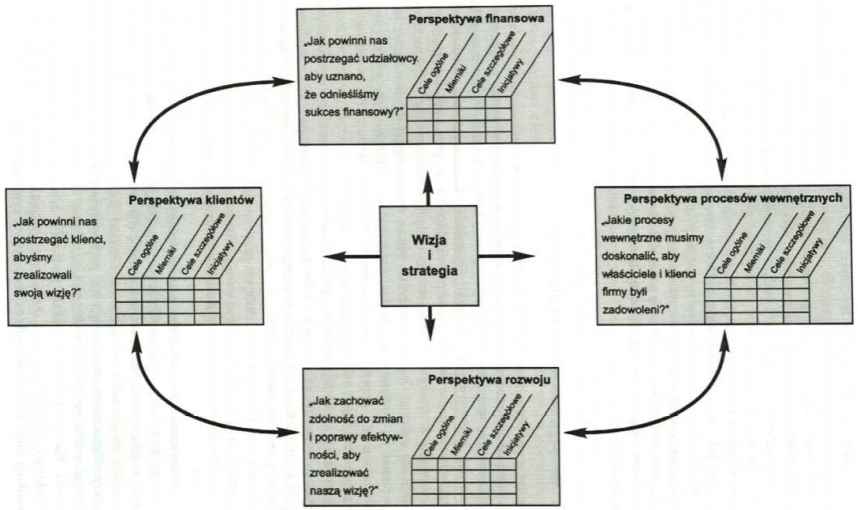

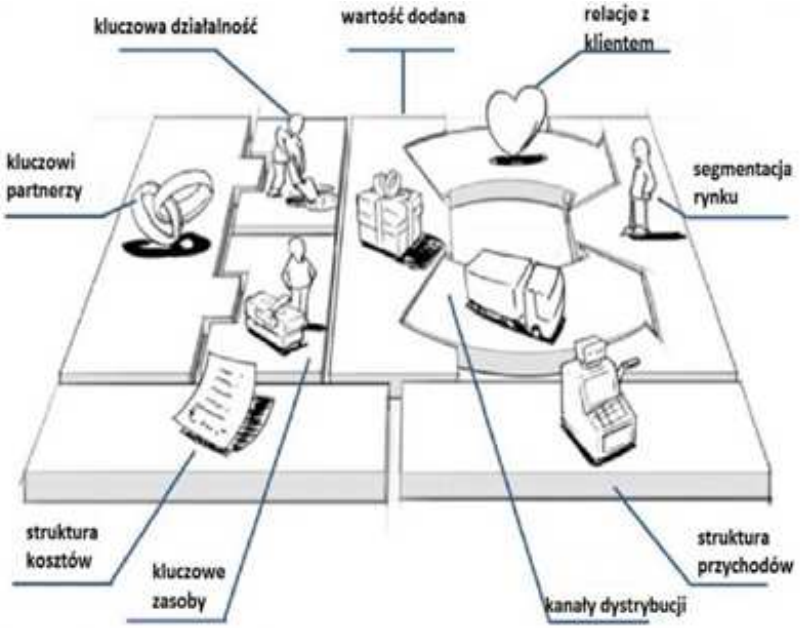

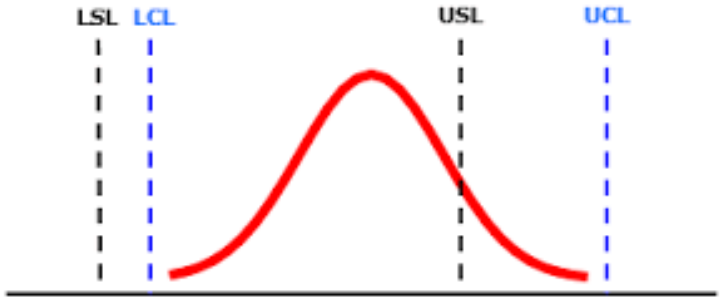

D_Definiowanie celów projektu LSS

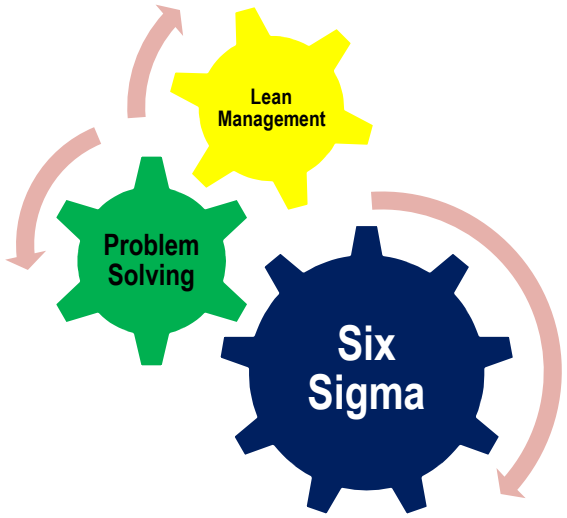

Kiedy LSS działa:

1. Zmienność Y > obniżana,
2. Prawdopodobieństwo defektu > obniżane,
3. Efektywność > podwyższana,
4. Czas przepływu > skracany,
5. Złożoność > upraszczana,
6. RTY przepustowość produkcji > zwiększana,
7. MTBF > zwiększany,
8. Trwałość produktu > podwyższana,
9. WIP > zmniejszane,
10. Jakość > podwyższana,
11. CT > skracany,
12. Koszt > obniżany,
13. Satysfakcja klienta > podwyższana,
14. Ostatecznie biznes jest gotowy do wzrostu.

D_Definiowanie celów projektu LSS (SUKCES)

Równanie na SUKCES

$$(Q \times A)^{Management} = S$$

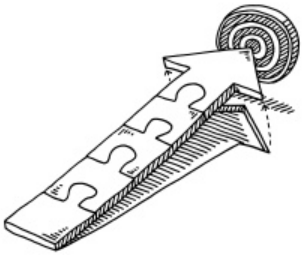

S	=	(Q	•	A) Management

SUCCESS	QUALITY	ACCEPTANCE
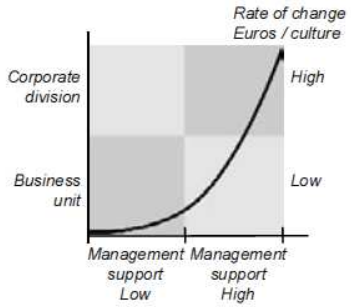	Application of proven best practice tools and methods	Clear definitions of roles and responsibilities 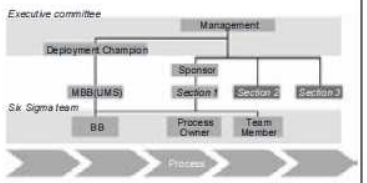

LSS: Ścieżka wdrożenia 5S>Kaizen>Lean>6Sigma>DfSS

Od czego zacząć?

Struktura 5S
Środowisko pracy
SOP & OPL
Widoczne nieprawidłowości

KAIZEN – informacja i analiza
Zarządzanie wizualne (KPI)
Produkcja w toku (WIP)
Kultura ciągłego doskonalenia

Lean – zrównoważenie przepływu
Zrównoważone procesy
Eliminacja strat
Przepływ i system ssący

6 Sigma (DMAIC) – **zdolność procesu**
Redukcja zmienności
Kontrola wewnątrz-procesowa
Narzędzia statystyczne

DfSS (DMADV) – stabilność procesu
Stabilizacja procesów
Projektowanie dla 6S
Metoda QFD

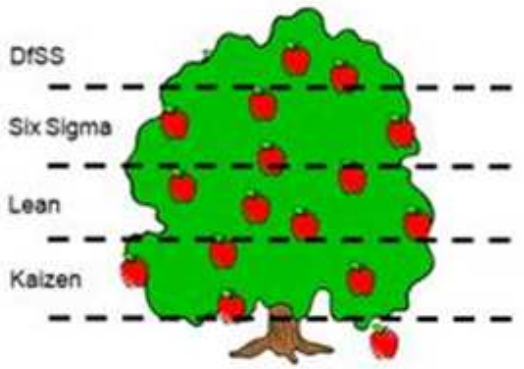

D_Opracowanie ogólnej mapy procesu

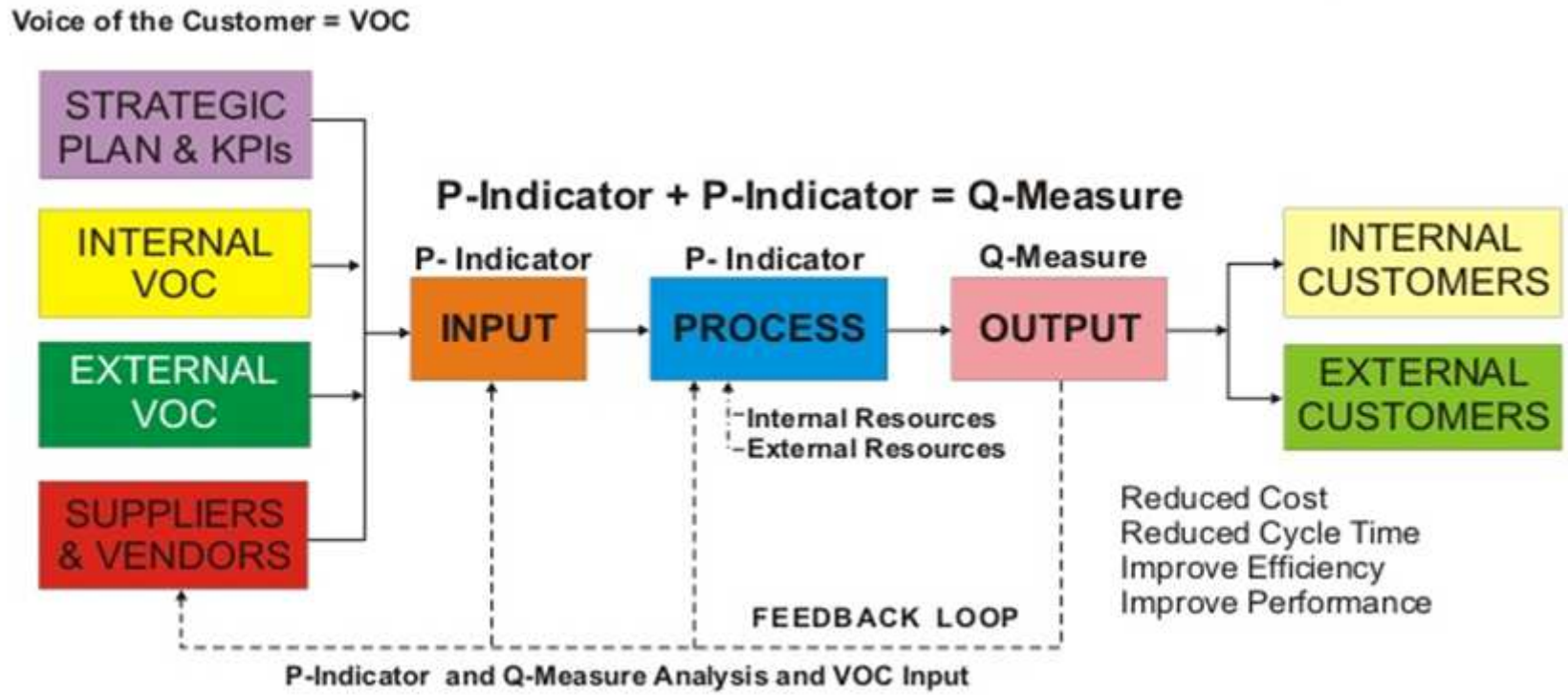

Rys. SIPOC model. FeedBack, FeedForward, VOP, VOC i/e

M_Typy cech (miar) jakościowych – model pomiaru

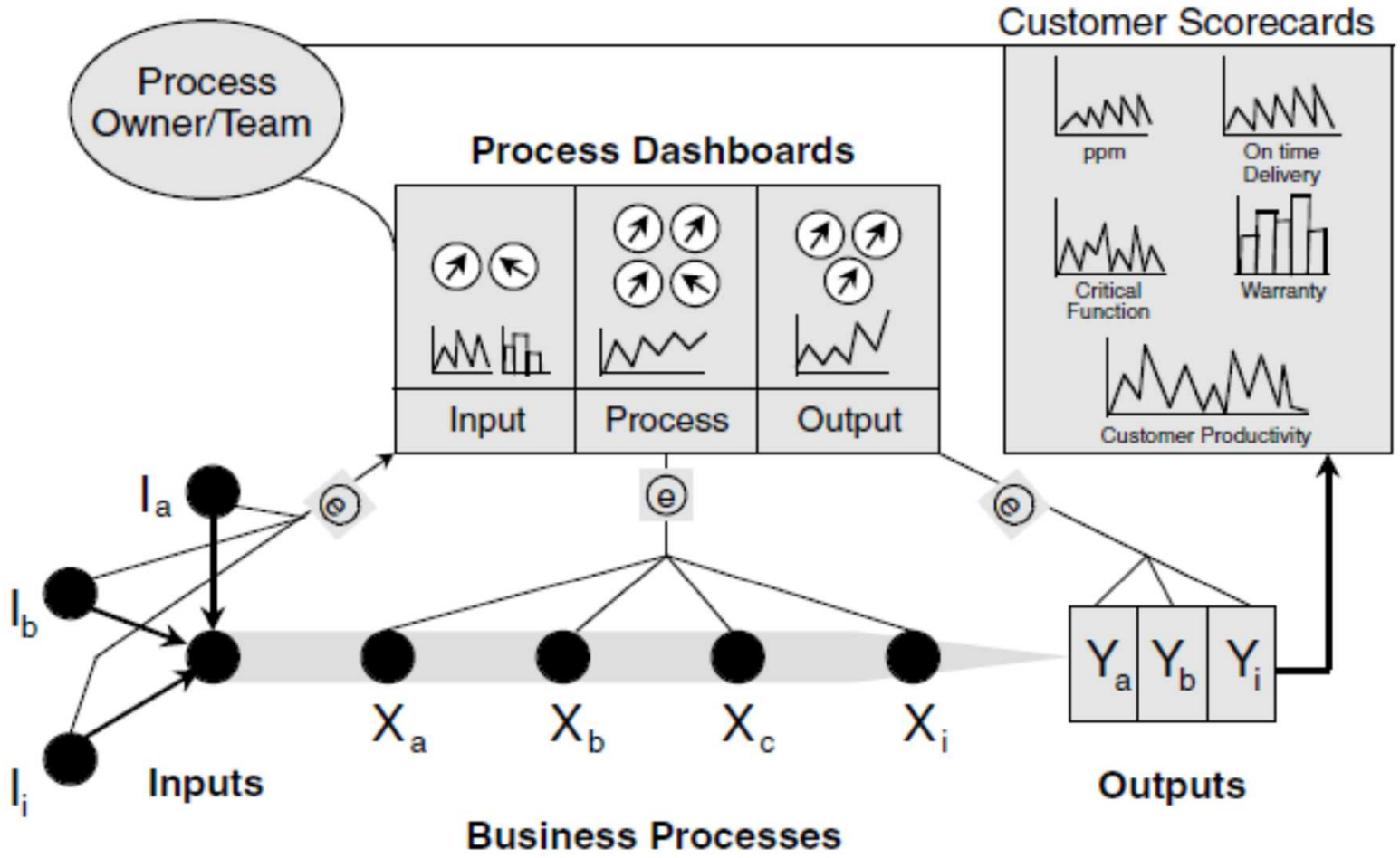

DMAIC vs. DMADV

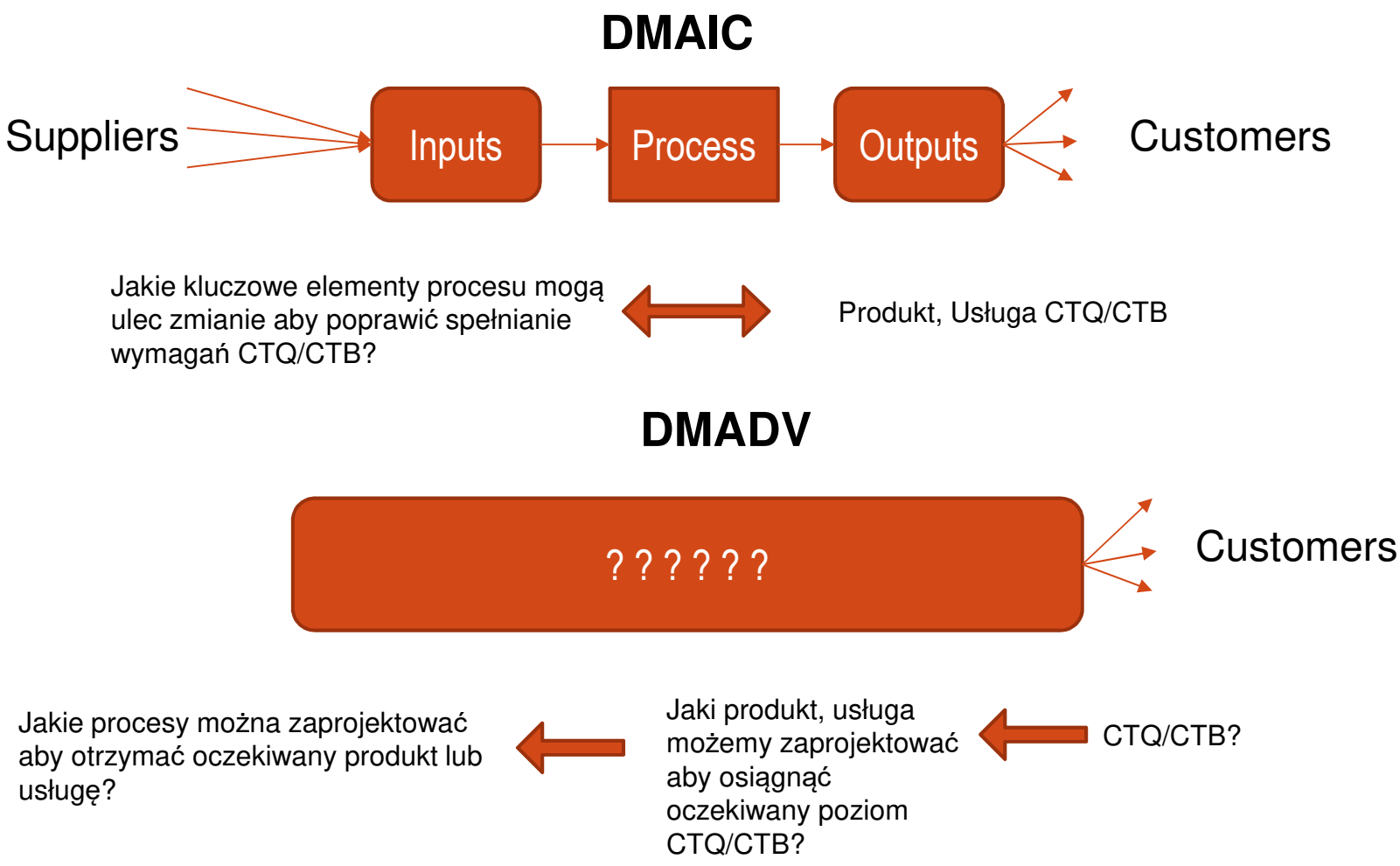

Tab. Różnice pomiędzy DMAIC/DMADV. Opracowanie własne na podstawie DfSS M.J

Design for Six Sigma: **DMADV**

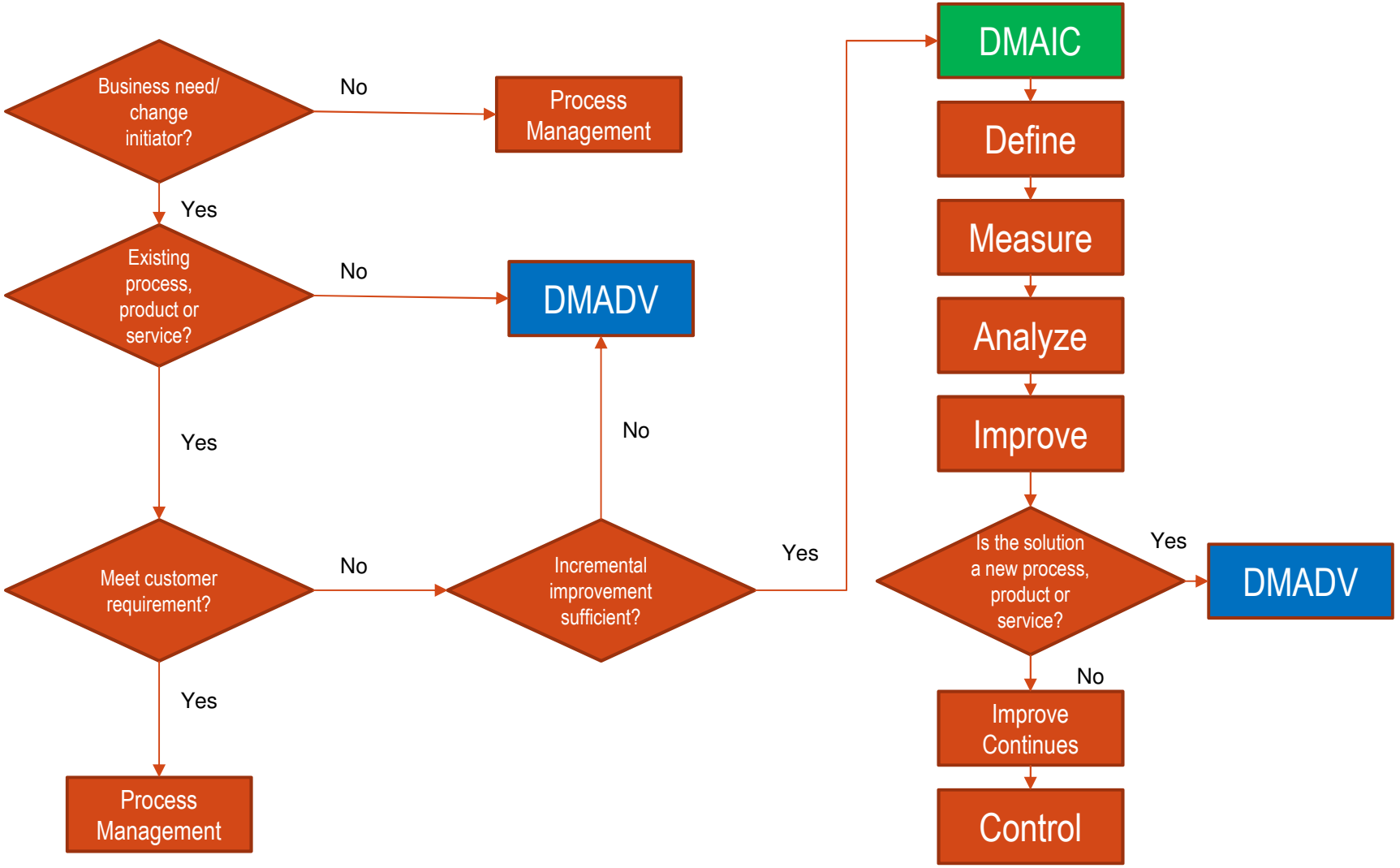

DMAIC vs. DMADV

DMAIC	DMADV
Define the project	**Define** the project
•Zdefiniowanie celu projektu •Zebranie podstawowych informacji na temat obecnego procesu, potrzeb klienta, poziomie wymagań	•Zdefiniowanie celu projektu •Zdefiniowanie organizacyjnych planów zmiany, zarządzania ryzykiem i planów rozwoju organizacji
Measure the current situation	**Measure** customer requirements
•Zbieranie pełnych informacji o stanie procesu aby móc zdefiniować w sposób mierzalny obszar usprawnień (sigma level start)	•Zebranie danych do VOC •Konwersja VOC na wymagania projektowe CTQ •Identyfikacja najważniejszych CTQ •Określ fazy wdrażania projektowanego procesu (etapy) jeśli jest taka konieczność
Analyze to identify causes	**Analyze** concepts
•Identyfikowanie głównych przycyzn problemów/stanu procesu •Potwierdzenie przyczyn na podstawie danych	•Generowanie, ocenianie i wybór najlepszych koncepcji działania, które spełnią oczekiwania CTQ w ramach budżetu i innych ograniczeń organizacyjnych

Tab. Różnice pomiędzy DMAIC/DMADV. Opracowanie własne na podstawie DfSS Memmo

DMAIC vs. DMADV

DMAIC	DMADV
Improve	**Design**
•Ustanów, przetestuj i zaimplementuj rozwiązania •Opieraj się na danych potwierdzających właściwy kierunek zmian. •Dane będą podstawą do oceny skuteczności wdrożonych rozwiązań	•Ustanów szczegółową mapę procesu (proces-faza-etap-krok) •Przetestuj zaprojektowane elementy •Przygotuj się do pilotażu projektu oraz pełnej implementacji projektu
Control	**Verify** design performance
•Utrzymuj trwale rozwiązania poprzez określenie standardowych warunków pracy •Wyprzedzaj przyszłe usprawnienia i przygotuj bazę do gromadzenia wiedzy z faz wprowadzania zmian (know-how)	•Prowadzenie pilotażowych zmian, poddawanie testom obciążeniowych oraz potwierdzanie skuteczności prototypu • Wdrożenie projektu •Przekazanie odpowiedzialności w procesie •Integracja zespołu

Tab. Różnice pomiędzy DMAIC/DMADV. Opracowanie własne na podstawie DfSS Memmory

Lean Six Sigma – integracja elementów

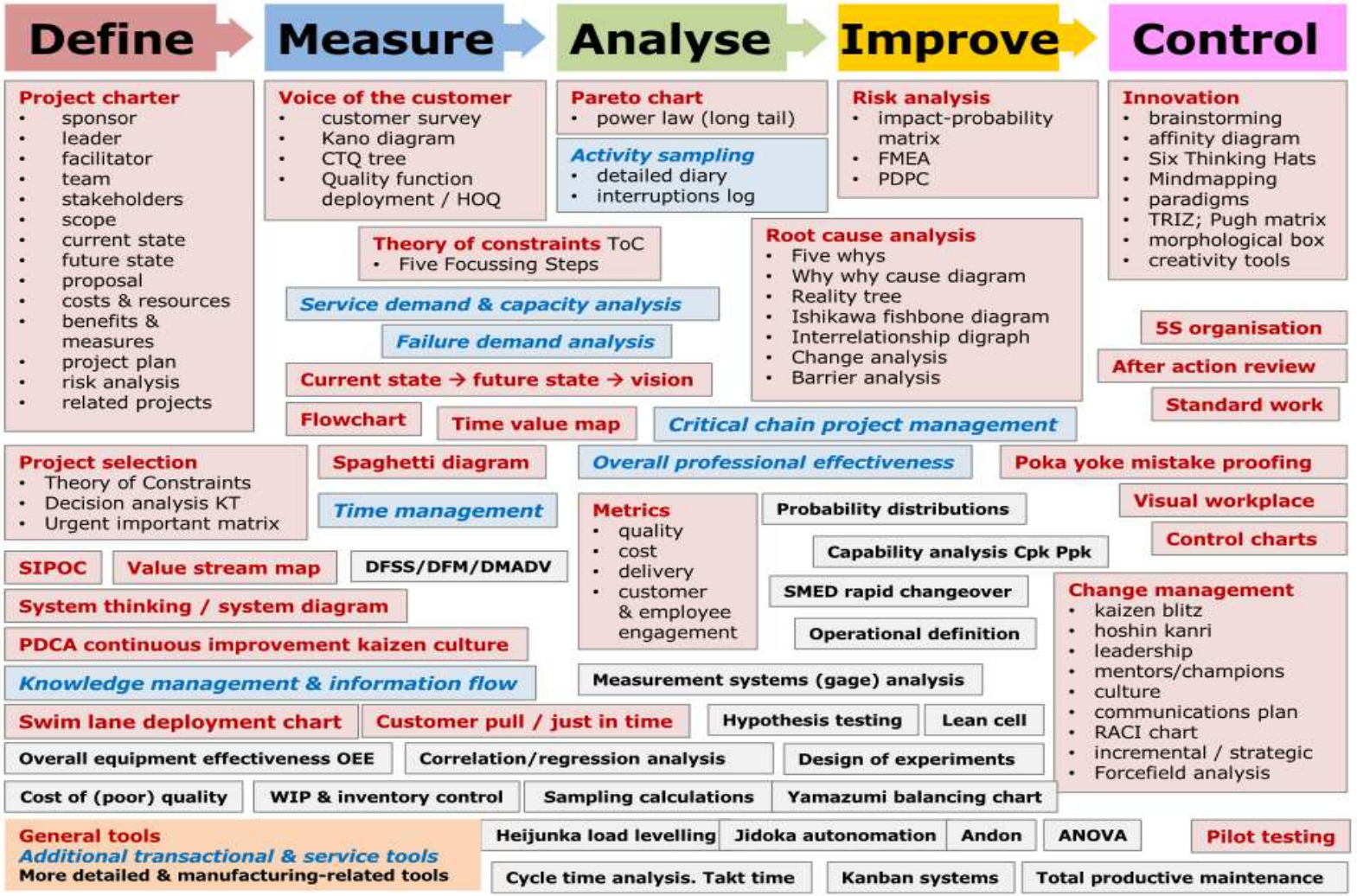

Źródło: siliconbeachtraining.co.uk

Podstawowe techniki

Powtórka z narzędzi

FAZA	DZIAŁANIE	Narzędzia
DEFINE	A. Ustal CTQs Projektu B. Stwórz Kartę Zespołu (RACI) C. Zdefiniuj Mapę Procesu	Karta projektu SIPOC QFD
MEASURE	1. Wybierz cechy CTQ (Y) 2. Określ standardy wyników – miary dla (Y) 3. Zweryfikuj system mierników i metodę pomiaru (Y)	Projekt miary dla Y Plan zbierania danych Wykres zmienności procesu DMPO/Sigma Level Gage R&R
ANALYZE	4. Ustal obecną zdolność (Y) do osiągnięcia lepszych wyników 5. Określ docelowe wyniki dla (Y) 6. Określ źródła zmienności (X) wpływające na (Y)	Analiza mapy procesu (flow) Stratyfikacja (tabela przestawna) Miary położenia//mary rzrzutu Macierz C&E Regresja Testy normalność, F-test, t-Test & Anova, Chi DOE
IMPROVE	7. Oceń potencjalne przyczyny (X) 8. Dotrzyj do powiązań między zmiennymi Y=f(X) 9. Ustal margines tolerancji operacyjnej i zoptymalizuj proces	Generator -Selekcja-Wybór usprawnień FMEA projektu (ryzyko) Plan projektu zmian
CONTROL	10. Zweryfikuj system pomiarowy i mierników dla kluczowych (X) 11. Określ zdolność procesu po usprawnieniu 12. Wprowadź system kontroli procesu i audyty istotnych (X)	Karta kontrolna przebiegu procesu Mapa procesu SOP & OPL RACI Diagram przepływu procesu (flow-chart) FMEA procesu (stabilność)

www.dariuszdudojc.pl

www.qlean.pl

Trener:
Dariusz Dudojć

Dziękuję za uwagę!

kontakt@dariuszdudojc.pl

LinkedIn